Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3201

Vragen van het lid **Smaling** (SP) aan de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Economische Zaken over *het beter aanbesteden van architectuuropdrachten* (ingezonden op 24 juli 2015).

Antwoord van Minister **Kamp** (Economische Zaken) mede namens de Minister voor Wonen en Rijksdienst (ontvangen 28 augustus 2015)

Vraag 1
Kunt u de beoogde openheid van de markt meer gaan verzekeren door de veelal gehanteerde selectiecriteria, die nu het aantal potentiele inschrijvers betrekkelijk willekeurig lijken te beperken, te laten monitoren door een onafhankelijke organisatie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1
Selectiecriteria worden door aanbestedende diensten gesteld bij een aanbestedingsprocedure die uit twee fasen bestaat om het aantal gegadigden dat zich heeft gemeld terug te brengen. Alleen de geselecteerde bedrijven mogen een offerte indienen, waardoor niet alle potentiële gegadigden kosten hoeven te maken voor het opstellen van een offerte. In de aankondiging voor een overheidsopdracht, die openbaar is, moet een aanbestedende dienst aangeven welke objectieve selectiecriteria hij zal hanteren en welke weging aan die criteria wordt toegekend. Indien ondernemers worden geconfronteerd met selectiecriteria die willekeurig of niet vooraf gepubliceerd zijn, kan de ondernemer een klacht indienen bij de aanbestedende dienst. De ondernemer kan daarna een advies van de Commissie van Aanbestedingsexperts vragen over de betreffende casus. Ook kan hij de zaak voorleggen aan de rechter. Daarnaast volgen diverse brancheorganisaties aanbestedingen in hun branche actief, en attenderen zij aanbestedende diensten op aspecten in aanbestedingen die in hun ogen onjuist zijn. Ik zie geen aanleiding om daarbovenop aanbestedende diensten te laten monitoren door een onafhankelijke organisatie.

ah-tk-20142015-3201
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2015

Vraag 2
Kan – in navolging van de tussentijdse evaluatie van de Commissie van Aanbestedingsexperts[1] – ook de «Gids proportionaliteit» geëvalueerd worden? Zo ja, kunt u daar het veld bij betrekken en expliciet de handhaving van in de gids voorgestelde maatregelen nagaan?

Antwoord 2
De Gids proportionaliteit is onderdeel van de evaluatie van de Aanbestedingswet 2012. Over de uitkomsten daarvan is uw Kamer, zoals aangegeven bij vraag 3 van de bovenstaande set Kamervragen geïnformeerd.

Vraag 3
Bent u bekend met het feit dat aanbesteders competenties van architecten stapelen in één referentie-eis, iets dat nadrukkelijk verboden is volgens de Gids proportionaliteit? Neemt u daarbij het advies van de Commissie van Aanbestedingsexperts over? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3
Indien door de vraagsteller wordt gedoeld op advies 52 van de Commissie van Aanbestedingsexperts ben ik bekend met het advies dat de voorschriften uit de Gids proportionaliteit in het betreffende geval niet zijn nageleefd. Het advies van de Commissie strekt ter beoordeling van een klacht en richt zich daarmee op de betrokken partijen. Ik heb daar geen rol in.

Vraag 4
Kunt u een snelle en toegankelijke procedure (laten) instellen voor gevallen waar de proportionaliteitsgids niet wordt gerespecteerd?

Antwoord 4
De Commissie van Aanbestedingsexperts biedt een snelle en laagdrempelige procedure voor aanbestedingsklachten. Ondernemers kunnen de Commissie verzoeken te bemiddelen of niet-bindend advies te geven in het geval een aanbestedende dienst in een aanbesteding in strijd met de Gids Proportionaliteit handelt. De Commissie is recent geëvalueerd. In de evaluatie komt naar voren dat ruimte is voor verbetering ten aanzien van de doorlooptijd van de adviezen. In de brief over de evaluatie van de Commissie van Aanbestedingsexperts (32 440, nr. 90) heb ik aangegeven op welke wijze de Commissie de doorlooptijd verder wil verkorten.

Vraag 5
Bent u bereid een onafhankelijke organisatie, zoals Architectuur Lokaal, meer ruimte te geven voor verplichtende adviezen en ruimte te geven tot het opleggen van sancties wanneer verboden vanuit de Gids proportionaliteit niet nageleefd worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5
Bij de oprichting van de onafhankelijke Commissie van Aanbestedingsexperts is bewust de keuze gemaakt dat adviezen niet-bindend zijn. De Commissie van Aanbestedingsexperts vormt geen extra rechtsgang, maar biedt een vrijblijvende en laagdrempelige mogelijkheid om naast reeds bestaande mogelijkheden een geschil op te lossen. Op ieder gewenst moment kan het geschil bij de rechter aanhangig worden gemaakt. De bovengenoemde evaluatie geeft geen aanleiding om in afwijking daarvan een andere organisatie wel de bevoegdheid te geven bindende adviezen te geven.

Vraag 6
Bent u bereid te onderzoeken of de mogelijkheid bestaat om aanbestedingsprocedures, inclusief het verloop daarvan, openbaar te maken, waarna de «tracking» eindigt in publicatie van de resultaten en verantwoording van de gunning? Kunt u uw antwoord toelichten?

[1] Kamerstuk 32 440, nr. 90

Antwoord 6
Bij gepubliceerde aanbestedingen zijn de belangrijkste aanbestedingsdocumenten openbaar waaronder de aankondiging, de offerteuitvraag en de publicatie van de aankondiging van de gunning. De inhoudelijke motivering van de afwijzing van bedrijven die de opdracht niet gegund krijgen wordt bij alle aanbestedingen, zowel gepubliceerde als onderhandse, rechtstreeks aan de betrokken ondernemer gestuurd. Dit geldt ook voor de inhoudelijke motivering van de toewijzing van een opdracht aan de inschrijver die de aanbesteding gewonnen heeft. Het openbaar maken van ingediende offertes mag op grond van artikel 2.57 van de Aanbestedingswet 2012 niet en is vanuit mededingingsrechtelijk oogpunt onwenselijk aangezien deze bedrijfs- en concurrentiegevoelige informatie kunnen bevatten en openbaarmaking schadelijk kan zijn voor de betrokken ondernemer in een volgend aanbestedingstraject.

Vraag 7
Bent u bereid om de, in 2013, weggevallen structurele financiering te heroverwegen[2] en een EU-pilot-project op te starten waarbij men zou kunnen komen tot een «EU-Golden Standard» die vervolgens door Nederland kan worden doorontwikkeld om innovatief, digitaal en transparant aan te besteden?

Antwoord 7
Zoals ik eerder in reactie op een gelijkluidend verzoek richting uw Kamer heb aangegeven (33 750 XIII) richten zowel PIANOo als Architectuur Lokaal zich op het verbeteren van professioneel opdrachtgeverschap door aanbestedende diensten. Architectuur Lokaal doet dit echter alleen voor de architectenbranche, PIANOo voor alle branches en alle aanbestedende diensten. Daarom kies ik ervoor het beschikbare budget aan PIANOo te besteden. PIANOo heeft op haar website marktdossiers waarin specifieke informatie wordt gegeven over branches. Daarbij is ook een marktdossier architecten dat PIANOo samen met Architectuur Lokaal en BNA, de branchevereniging van architectenbureaus, vult.

---

[2] Kamerstuk 33 750 XIII, nr. 4